Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	9Csp/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8121203077
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2021:8121203077.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: E.Č. G., X.. XX.XX.XXXX, L. L. XX, XXX XX L. právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, IČO: 31954448, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35807598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava právne zastúpený: JUDr. Katarína Hegedüšová, advokátka, IČO: 42185190, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava o primerané finančné zadosťučinenie 1190,- EUR, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 450 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom došlým súdu dňa 21.04.2021 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1190 €.
1.1. Žalobca v návrhu na začatie konania uviedol:
V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 17C/125/2016 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky som bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný v oboch uplatňovaných nárokoch, pričom rozsudok OS Prešov bol potvrdený rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 6Co/53/2018.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril nasledujúco:
- neuznáva žalobcom vznesený nárok ani čo do výšky a ani čo do rozsahu,
- § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa treba vykladať reštriktívne,
- primerané finančné zadosťučinenie možno priznať iba v prípade, keď porušenie práva nemožno napraviť inak.

3. Súd vychádzal z obsahu listín tvoriacich súdny spis a zistil nasledujúce:
3.1. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 17C/125/2016 - 134 zo dňa 28.09.2017 takto rozhodol:
I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 590 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 590 € od 23.10.2015 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
II. Určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o úver č. 802001710 zo dňa 27.02.2013, uvedená vo všeobecných podmienkach - bod 10) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce

náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.
III. Priznáva žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% vo výške, ktorá bude presne vyčíslená osobitným ustanovením po právoplatnosti tohto rozsudku.
3.2. Krajský súd v Prešove rozhodnutím č.k. 6Co/53/2018 - 218 zo dňa 29.01.2019 v odvolacom konaní, takto rozhodol:
Potvrdzuje sa rozsudok.

4. Vyššie zistený skutkový stav súd právne posudzoval nasledujúco:
Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 09.06.2013 - Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.
Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013 - Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.
4.1. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé čo i len privodiť ujmu spotrebiteľovi.
4.2. V prejednávanom prípade možno konštatovať, že zo strany žalobcu došlo k iniciovaniu súdneho konania z dôvodu vrátenia mu sumy bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným dodávateľom finančnej služby na jeho úkor a v tomto konaní bol plne úspešný. Rovnako bol úspešný v tom, že zmluvná podmienka, aj na základe ktorej bezdôvodné obohatenie vzniklo je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.
4.3. Pri výklade § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. treba akcentovať, že súčasné znenie § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. a zakladá nárok na finančné zadosťučinenie už pri úspešnom uplatnení porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi bez toho, žeby sa vyžadovala, čo len potenciálna ujma. Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z.z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva je potrebná určitá intenzita. Týmto je daná aj odpoveď na obvyklú argumentáciu žalovaných dodávateľov, ktorej podstata spočíva v tvrdení, že právo na primerané finančné zadosťučinenie dané až „vtedy, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak“. Podľa názoru súdu dotknuté zákonné ustanovenie žiadnu takúto podmienku nestanovuje a naopak dovršuje sa ním ochrana spotrebiteľa v dodávateľom spôsobenom závadnom spotrebiteľskom vzťahu. Primerané zadosťučinenie podľa § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. nemá napriek svojmu názvu nič spoločné s obdobným inštitútom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, preto nie je potrebné skúmať, či a ako bolo zasiahnuté do osobnostnej sféry spotrebiteľa.
4.4. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba pri určovaní jeho výšky vychádzať z toho, že toto má plniť funkciu satisfakčnú a primerane aj funkciu preventívno - sankčnú (pričom však táto funkcia sama o sebe nespôsobuje zvýšenie sumy priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia) tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať predovšetkým ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.
4.5. Pokiaľ ide o znenie relevantného § 3 ods.5 ZOS - „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ má súd za to, že nie je viazaný doslovným znením zákona a výklad podaný žalovaným nie je správny. Doslovné znenie síce jazykovým výkladom zvádza k tomu, že porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.

250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa musí udiať kumulatívne z dôvodu použitia zlučovacej spojky „a“ ale iba jazykový výklad však k správnemu výkladu právnej normy nestačí. Ústavný súd ČR a NSS ČR v jazykovému výkladu právnej normy uviedli - Naprosto neudržitelným momentem používání práva je jeho aplikace, vycházející pouze z jeho jazykového výkladu. Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity (Pl. ÚS 33/97). Soud [...] není absolutně vázán doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jenž mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku. Je nutno se přitom vyvarovat libovůle; rozhodnutí soudu se musí zakládat na racionální argumentaci (Pl. ÚS 21/96). Doslovný (gramatický) výklad není jedinou metodou interpretace právní normy; není ani metodou nejspolehlivější ((1133/2007 Sb. NSS). Otrocké následování doslovného znění zákona [...] nemá v moderním právním státě opodstatnění (1940/2009 Sb. NSS). Za podstatný súd považuje výklad teleologický. Podľa učebnice Teorie práva autorů J. Boguszak, J. Čapek, A. Gerloch - usiluje soud při teleologickém výkladu o postižení smyslu, resp. cíle právní normy v souvislosti s nejvšeobecnějšími podmínkami … v nichž se má norma realizovat. Jde tedy o hledání účelu zákonného ustanovení, a to v kontextu společenských podmínek v okamžiku provádění interpretace. Procesný súd má teda za to, že cieľom zákonodarcu nebolo obmedziť počet prípadov, pri ktorých sa spotrebiteľ môže domáhať primeraného finančného zadosťučinenia, práve naopak a preto je v citovanej právnej norme spojku „a“ potrebné vykladať vo význame „alebo“.

5. Žalovaný vo vzťahu k žalobcovi porušil minimálne nasledujúce zákonné povinnosti:
Podľa § 4 ods.2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - Predávajúci nesmie
a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu (žalovaný inkasoval poplatok, na ktorý nemal právny nárok),
Podľa § 53 ods.1 OZ - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

6. Pri neexistencii kritérií pre určovanie výšky finančného zadosťučinenia, tak súd má za to, že pre výšku finančného zadosťučinenia môže byť podstatnou aj suma, o ktorú sa dodávateľ chcel na úkor spotrebiteľa obohatiť. KS v Prešove už judikoval, že primerané finančné zadosťučinenie by malo predstavovať aspoň 50% zo sumy dodávateľom pôvodne neoprávnene získanej. Senát 9 Csp OS Prešov zároveň ustálene (s potvrdením KS v Prešove) priznáva za neprijateľnú zmluvnú podmienku pri neexistencie osobitných dôvodov v smere jej zvýšenia alebo zníženia (ktoré v danej veci nevidí) sumu 150 €. V prejednávanej veci tak súd má za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 450 €.

7. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.
Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
7.1. Žalobca v konaní plne úspešný (výška plnenia závisela od úvahy súdu, preto plný úspech je daný úspechom v základe nároku) má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.